Hoorcolleges

Psychologie | Universiteit Leiden

2026 - 2027

ULPS-978-157 | €17,95

Tentamengericht | Overzichtelijke structuur
Sinds 1994 | Beoordeeld met een 8,2

Slim Academy

www.SlimAcademy.nl

Content editors gezocht!

Zoek jij een flexibele bijbaan die perfect aansluit op je studie én die je vanuit huis kunt doen?

Bij Slim Academy verdien je geld met iets wat je toch al doet: leren. Door het samenvatten en nakijken van je eigen lesstof herhaal je alles wat jij voor je tentamen moet weten terwijl je werkt!

Wat bieden wij:

- Een mooie vergoeding
- Een **flexibele bijbaan** waarbij je werkt wanneer het jou uitkomt
- Je werkt **vanuit huis**: Geen reistijd, gewoon lekker in je eigen omgeving
- Een mooie aanvulling op je CV
- **Gratis toegang** tot al ons studiemateriaal
- Een baan die perfect aansluit bij je studie

Als **Content Editor** draag je bij aan de kwaliteit van onze samenvattingen door ze te controleren op inhoud en ze up-to-date te maken.

Slim Academy

Geïnteresseerd? Stuur je cv en motivatie naar klantenservice@slimacademy.nl

Welkom bij Slim Academy!

Je staat op het punt de **hoorcollege samenvatting van Psychodiagnostiek** van de Bachelor Psychologie jaar 2 te lezen. Tijdens psychodiagnostiek worden jeugddiagnostiek en volwassenen diagnostiek behandeld. Er zullen verschillende soorten testen benoemd worden die gebruikt worden bij onderzoek naar de problematiek van de betreffende cliënt. Psychodiagnostiek is een vak met veel literatuur, waar je dus veel theorie voor moet kennen. Maar maak je geen zorgen, we hebben deze samenvatting geschreven met als doel je door dit vak heen te helpen. Meerdere topstudenten, die recentelijk dit vak hebben gevolgd, hebben hun expertise gedeeld en aan deze samenvatting gewerkt, om je te helpen met de dingen waar de meeste studenten mee worstelen bij het studeren van stress, gezondheid en ziekte.

Met Slim Academy willen we jou helpen slimmer te studeren. Dat doen we door de kern van de leerstof helder samen te vatten, complexe onderwerpen te versimpelen en je de juiste hulpmiddelen te geven om actief te oefenen. Voor een optimale voorbereiding op je tentamen raden we je aan gebruik te maken van ons volledige aanbod. Voor dit vak zijn de onderstaande producten beschikbaar.

🎁 **Tip**: Gebruik de code **ABO-LABYRINT** op SlimAcademy.nl en ontvang **de eerste maand gratis** bij een abonnement!

Product	Inhoud	Versies
Samenvatting Literatuur	De belangrijkste begrippen en theorieën met een heldere uitleg die is voorzien van voorbeelden over alle opgegeven tentamenstof.	✓ App ✓ Papier
Samenvatting Hoorcolleges	Een overzicht van de belangrijkste punten die tijdens de hoorcolleges zijn behandeld, zodat je niets mist van de stof die aan bod is gekomen.	✓ App ✓ Papier
Oefenvragen	Interactief oefenen in de leeromgeving. Zo kun je nagaan of je de stof volledig beheerst en weet je beter wat je kunt verwachten op het tentamen.	✓ App
Flashcards	Kaarten die je helpen om definities, schema's en kernbegrippen snel te herhalen, zodat je op een actieve manier leert en de stof sneller en beter onthoudt.	✓ App

Contact
Heb je vragen over ons aanbod, de levering van je samenvattingen of iets anders? Neem gerust contact met ons op via **06 81 60 19 60** of stuur een e-mail naar **klantenservice@slimacademy.nl**.

Deze samenvatting is alleen voor persoonlijk gebruik en mag niet worden gekopieerd of verspreid. De tekst is opgesteld naar eigen inzicht van de auteur en bedoeld als ondersteuning bij het studeren. Raadpleeg altijd de originele bronnen.

Digitale en papieren updates

Bij Slim Academy ontvang je **iedere week een digitale update van de samenvatting**. Aan het begin van het blok zijn nog niet alle lessen geweest, daarom vullen wij de samenvatting wekelijks aan zodra onze auteurs de nieuwste lesstof hebben gevolgd. Zo blijft de inhoud **actueel, betrouwbaar en van hoge kwaliteit**. Je hoeft dus niet te wachten tot het einde van het blok: **elke week komt er een nieuw deel beschikbaar.**

Later in het blok bundelen we alle wekelijkse updates tot één overzichtelijke, **papieren samenvatting**. Komt er na de verzenddatum nog nieuwe stof bij? Geen zorgen! Zodra die verschijnt, vatten we alles snel samen en sturen we een update in de app.

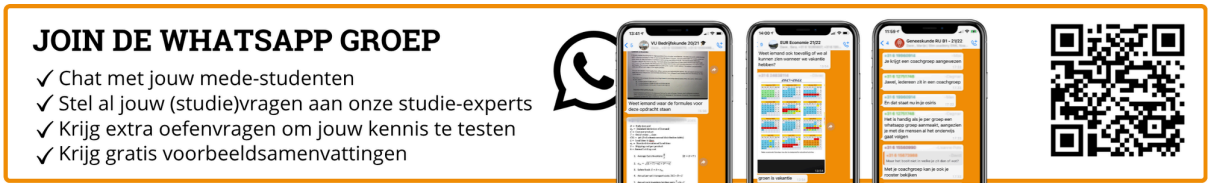
De verplichte literatuur komt uit de literatuur Van der Molen, M., Verkuil, B., & Kraaij, V. (Red.). (2016). *Psychological Testing & Assessment* (Custom ed.). Pearson.

Datum	Stof
Maandag 2 november	Hoorcollege 1: de introductie & intake
Maandag 9 november	Hoorcollege 2: de diagnostiek van intelligentie
Maandag 16 november	Hoorcollege 3: het neuropsychologisch onderzoek
Maandag 23 november	Hoorcollege 4: de gedragsproblemen
Maandag 30 november	Hoorcollege 5: het persoonlijkheidsonderzoek en de ethiek
Maandag 7 december	Hoorcollege 6: de routine outcome monitoring (ROM)
Vrijdag 11 december	Hoorcollege 7: de werving en selectie

Bron: Slim Academy 2026/2027

We wensen je veel succes met studeren en het behalen van je tentamens!

Team Slim Academy

Inhoudsopgave

Welkom bij Slim Academy! **1**
Digitale en papieren updates **2**
Inhoudsopgave **3**
Week 1: de introductie en intake **4**
Hoorcollege 1: de introductie en intake 4
Week 2: de diagnostiek van intelligentie **10**
Hoorcollege 2: de diagnostiek van intelligentie 10
Week 3: Het neuropsychologisch onderzoek **17**
Hoorcollege 3: het neuropsychologisch onderzoek 17
Week 4: de gedragsproblemen **27**
Hoorcollege 4: de gedragsproblemen 27
Week 5: het persoonlijkheidsonderzoek en de ethiek **35**
Hoorcollege 5: het persoonlijkheidsonderzoek en de ethiek 35
Week 6: de Routine Outcome Monitoring (ROM) **41**
Hoorcollege 6: de Routine Outcome Monitoring (ROM) 41
Week 7: de werving en selectie **46**
Hoorcollege 7: de werving en selectie 46

Week 1: de introductie en intake

Introductie
Dit college dient als introductie van wat er verwacht kan worden gedurende deze cursus. Dit college is gegeven door Semiha Aydın.

Hoorcollege 1: de introductie en intake

Psychodiagnostiek
Diagnostiek gaat om het maken van onderscheid. Via informatieverzameling kan een diagnose een beeld vormen van de problematiek. Daarmee kan er hulp geboden worden. Bij geneeskunde wordt bijvoorbeeld onderscheid gemaakt tussen de aard en de oorzaak van klachten. De DSM (*de Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*; een handboek dat een classificatie geeft van psychische stoornissen) richt zich echter niet op de oorzaak van klachten. Het is vaak wel relevant om tot een bepaalde mate rekening te houden met de mogelijke oorzaken van bepaalde klachten, bijvoorbeeld de rol van levensgebeurtenissen tijdens kritieke perioden in de ontwikkeling. Daarnaast draait psychodiagnostiek om het verzamelen van (relevante) informatie, het uitvoeren van analyses, en het vertalen van de gevonden informatie in advies en gepaste hulpverlening.

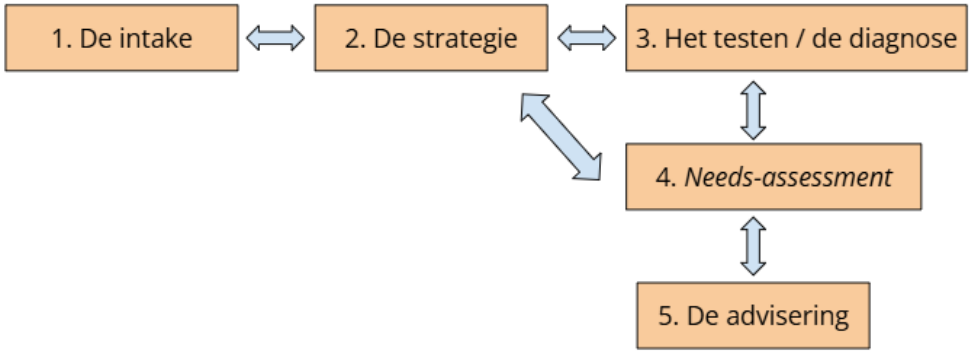
Classificatiesystemen
Voor het maken van een diagnose worden de **DSM-V** en de **ICD-10** (*International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems*; een classificatiesysteem voor gezondheidsproblemen, ziektes en aandoeningen) gebruikt. Het is belangrijk om je niet te veel te focussen op een (specifieke) diagnose gedurende het gebruik van classificatiesystemen, maar ook het verhaal van het individu in acht te houden om te voorkomen dat je relevante aspecten en klachten mist. Toch zijn classificaties nodig als houvast en kan er aan de hand van goede kennis van classificaties sneller tot de kern van het probleem gekomen worden bij een cliënt.

Er zijn echter problemen bij het gebruikmaken van classificatiesystemen voor diagnoses:
- Er is of wel of geen diagnose (**dichotoom**);
- Belangrijke informatie kan verloren gaan bij geforceerde classificatie;
- Er is een gebrek aan heldere en duidelijke procedures om diagnoses te bepalen;
- Diagnostische criteria laten vaak ruimte over voor een andere interpretatie;
- Diagnoses die zijn opgenomen in de classificatiesystemen kunnen veranderlijk zijn (met de tijd);
- Niet alle stoornissen passen in homogene categorieën.

Verwachtingen
Wat wordt er zoal verwacht van een psycholoog-diagnosticus? Er wordt in ieder geval verwacht dat je voldoende professionele kennis en vaardigheden hebt om problemen te kunnen analyseren en tot een geschikte oplossing te komen. Het is ook belangrijk om rekening te houden met ethische aspecten en integriteit, bijvoorbeeld wanneer een cliënt jou vaak in noodsituaties nodig heeft. Als jij onvoldoende beschikbaar bent hiervoor, moet je kunnen beslissen hen niet te behandelen. Daarnaast is het belangrijk is dat je methodisch te werk kan gaan en kan toelichten waarom je op een bepaalde manier te werk gaat en bepaalde beslissingen maakt. Tenslotte is het belangrijk om je professioneel op te stellen en je aan de beroepscodes van het NIP (het Nederlands Instituut van Psychologen) te houden en de criteria van de basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD).

Needs-Based Assessment Model
Het ***Needs Based Assessment*** **(NBA)** is een doelgericht diagnostisch proces waarbij de klinische relevantie van onderzoeksdata wordt vergroot door het te vertalen naar adviezen voor interventie. Het is hierbij belangrijk om zowel risicofactoren als beschermende factoren in beeld te brengen. Het is tot slot ook *scientist-practitioner* georiënteerd. Dit houdt in dat wetenschappelijke kennis wordt gecombineerd met coaching vaardigheden. Dit model lijkt ook overeen te komen met de empirische cyclus.

De vijf stadia van het NBA-model zijn:
1. Intake;
2. Strategie;
3. Testen/diagnose;
4. *Needs-assessment* (terugkoppeling strategie);
5. Advisering.

De vijf stadia van het NBA model. *Bron: SlimAcademy 2026-2027*

De diagnostische cyclus
Net zoals er bij wetenschappelijk onderzoek een empirische cyclus wordt doorlopen, wordt er bij diagnostisch onderzoek een **diagnostische cyclus** doorlopen.
1. **Stap 1** is de klachten van de cliënt in kaart brengen door een intakegesprek, en de hulpvraag vanuit de cliënt bepalen. Belangrijk is hierbij om te vragen naar de attributie van de cliënt: "Waarom denk je dat je hier last van hebt?". Maar ook vragen als "Waarom zoek je juist nu hulp en niet eerder (of later)?" kunnen nuttige informatie geven over de verwachtingen en beweegredenen van de cliënt;
2. **Stap 2** is het onderzoek doen naar de problemen van de cliënt door verbanden te leggen tussen klachten en problemen, het clusteren van de problemen en ***cross-referencing*** van de problemen met de wetenschappelijke kennis van aandoeningen (je kiest voor de verklaring die het meest voor de hand ligt, qua bijvoorbeeld prevalentie, en die ook het meeste verklaart). Het is dus van belang dat je, wanneer je iemand diagnosticeert, op de hoogte bent van wat er in de wetenschap speelt;
3. **Stap 3** bestaat uit testen en diagnosticeren. Hiervoor moet echter eerst een hypothese opgesteld worden en deze moet getest worden met een juiste testbatterij. De resultaten moeten geëvalueerd en geïntegreerd worden. Het integreren van testresultaten is vaak het lastigst, aangezien verschillende stoornissen erg op elkaar kunnen lijken;
4. **Stap 4** is het geven van een indicatie. Dit houdt in dat er een interventie bepaald wordt met een bepaald doel, en dat er aanbevelingen en advies worden gegeven.

Intakegesprekken
De volgende onderdelen en doelen behoren tot een **intakegesprek**:

- Een gesprek voeren met de cliënt of de ouder, om een eerste indruk te krijgen en te kijken of de cliënt bij jouw praktijk en jou past;
- Uitleg geven over het proces, de vertrouwelijkheid en de gang van zaken;
- Starten met de opbouw van de therapeut-cliënt relatie;
- Inzicht krijgen in de aard van de klachten en de oorzaak van de problemen. Hierbij is het belangrijk om de problemen te begrijpen, bekend te raken met de ouders (wanneer het om een kind gaat), een eerste beeld te vormen van een geschikt testproces, en een raamwerk voor de interpretatie van de testuitkomsten;
- Het scherpstellen van de hulpvraag van de cliënt;
- Het vaststellen van een behandelovereenkomst of het opmaken van een doorverwijzing. Het toelichten van de verdere stappen of procedures tijdens het psychologisch onderzoek is ook van belang. Het kan ook zijn dat je deze persoon niet verder kunt behandelen, dan geef je een doorverwijzing.

Een goede intake bevat vaak ook al elementen van een behandeling. Dit kan belangrijk zijn voor het vertrouwen van de cliënt. Ook is het zeer belangrijk om goed te observeren tijdens een intakegesprek. Je ziet de cliënt immers maar één keer voor het eerst.

Beroepsethiek en het geven van consent
De minimale leeftijd voor het geven van ***consent*** (toestemming) verschilt per land. In Nederland zijn jongeren onder de 16 minderjarig volgens de **Beroepscode**. Voor het behandelen van kinderen onder de 12 jaar heb je toestemming van de ouders nodig. Er kunnen hiervoor uitzonderingen zijn, wanneer het delen van informatie kan leiden tot slechte gevolgen voor het kind. Bij kinderen tussen de 12 en 16 jaar heb je zowel toestemming van de ouders en het kind zelf nodig. En jongeren ouder dan 16 beslissen zelf.

De anamnese
Een **anamnese** gaat om het verzamelen van informatie over de gezondheid en ziektegeschiedenis van een patiënt. Er zijn twee soorten:

1. **Speciale anamnese** gaat om het uitdiepen van de klachten die hebben geleid tot aanmelding. In andere woorden, waarom wordt er nu om hulp gevraagd? Speciale anamnese draait om het blootleggen van het klachtenpatroon, vaststellen wanneer de klachten zijn ontstaan en wat eraan vooraf ging, wat de gevolgen van de klachten zijn en hoe de cliënt over de klachten denkt;
2. **Actueel functioneren** en de **ontwikkelingsanamnese**. Hierbij wordt ingegaan op de lichamelijke klachten van de cliënt, het emotioneel functioneren, de cognitieve ontwikkeling, het functioneren op school, familierelaties (bijvoorbeeld de omgang met ouders) en specifieke gewoonten. Bij dit type anamnese is het van belang dat je kennis hebt over hoe normale ontwikkelingsfasen eruitzien, zodat je ook kunt herkennen wat abnormaal is. Sommige angsten zijn bijvoorbeeld normaal om als kind te hebben, maar op latere leeftijd niet meer.

De hulpvraag
De **hulpvraag** wordt eerst vanuit de cliënt geformuleerd, en is in eerste instantie vaak van algemene aard. Een ouder kan bijvoorbeeld vragen: "Waarom loopt mijn kind achter met lezen?". Vervolgens helpt de psycholoog met het verhelderen van de vraag om adequate psychologische zorg te bieden. De psycholoog stelt dan vast wat de wensen en verwachtingen van de cliënt precies zijn.